

FYSIS Martin Heidegger, 1935 (+)

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[1998](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[1998](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 27. 3. 1998
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 27. 3. 1998

FYSIS Martin Heidegger, 1935 (+)

... Was sagt nun das Wort FYSIS? Es sagt das von sich aus Aufgehende (z.B. das Aufgehen einer Rose), das sich erfnende Entfalten, das in solcher Entfaltung in die Erscheinung-Treten und in ihr sich Halten und Verbleiben, kurz, das aufgehend-verweilende Walten. Lexikalisch bedeutet FYEIN wachsen, wachsen machen. Doch was heit wachsen? Meint es nur das mengenmige Zu-nehmen, mehr oder grer Werden?

(4530, Einfhrung in die Metaphysik, Frankfurt a.M. 1983, S. 16.)

O FYSIS můžeme mluvit v případě určité jednotlivé růže nebo určité jednotlivé kočky apod., což znamená, že jde o charakteristiku buď nějakého aspektu oné růže či kočky apod., nebo o určitou mohutnost, jíž se ten či onen organismus vyznačuje (kterou bychom pak považovali za cosi více či méně samostatného), ale můžeme také mínit mohutnost, která se vztahuje jen k příslušné určité růži nebo určité kočce, ale ke všem růžím nebo ke všem kočkám, eventuelně ke všem živým bytostem, o nichž můžeme říci, že se rodí, rostou a rozvíjejí (a posléze i stárnou a hynou). Vztah mezi FYSIS v tomto metafyzickém smyslu k FYSIS organického individua, eventuelně druhu, rodu atd. pak může poněkud připomínat vztah mezi LOGem jako předpokladem, základem a přímo prostředím nějakého konkrétního LOGu třeba slova, věty, odstavce, knihy atd. Tato analogie nechť představuje jakýsi myšlenkový experiment: tážeme-li se po LOGu třeba věty nebo odstavce, pak výsledkem je konstatování, zda ona věta nebo odstavec má nebo nemá svůj (konkrétní) LOGOS. Můžeme pak mluvit o tom, že např. tato věta má svůj LOGOS. To ještě vůbec neznámá, že má LOGOS v jiném smyslu, totiž v tom, kdy jde o LOGOS jako zmíněný předpoklad, základ a prostředí, v němž nějaký konkrétní LOGOS je možný. Analogicky pak zrodí se a rostoucí organismus má svou FYSIS, ale to neznámá, že má pnu FYSIS v metafyzickém smyslu, která je také předpokladem a základem (a snad i prostředím) pro všechny konkrétní případy FYSISjednotlivých organismů. A rovněž v analogii bychom mohli takto rozlišovat mezi bytím jednotlivých (pravých) jsoucen a bytím v metafyzickém smyslu. Otázkou pak ovšem je, jaký je vposledu rozdíl mezi bytím v metafyzickém smyslu a FYSIS v metafyzickém smyslu. (V případě LOGu jsou rozdíly zřetelnější.)

(Praha, 980327-1.)